

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИХАЛАР, ЯНГИ ТАШАББУС ВА ҒОЯЛАР ХАЛҚИМИЗ ФАРОВОНЛИГИНИНГ АСОСИДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев жойларда ижтимоий-иқтисодий ислохотларнинг бориши, амалга ошириладиган бунёдкорлик ишлари, йирик лойиҳалар билан танишиш мақсадида 30 январь куни Жиззах вилоятига келди.

Халқимиз давлатимиз раҳбарининг вилоятларга ташрифини алоҳида қизиқиш билан кузатиб боради. Зеро, бу каби ташрифлар чоғида оддий одамлар дилидаги гаплар айтади, ҳаётини муаммоларга ечим топилади, янги ташаббуслар, ғоялар амалга ошишига туртки берилади.

Президентимизнинг Жиззах вилоятига бу галги ташрифи ҳам ана шундай кўтаринки руҳда бошланди.

Шавкат Мирзиёев дастлаб Фориш туманида атом электр станциясини куриш учун муҳандислик тадқиқотлари олиб бориладиган майдонлардан бирини кўздан кечирди.

Маълумки, тинч мақсадларда фойдаланиш учун мамлакатимизда илк бор атом электр станцияси курилиши режалаштирилган. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонида мувофиқ, Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида Атом энергетикасини ривожлантириш агентлиги ташкил этилган. Хорижий лойиҳалар

сони ва кўлами бўйича жаҳонда биринчи ўринда турадиган "Росатом" корпорацияси билан келишувга эришилган.

Ушбу станция ҳар бири 1 минг 200 мегаватт қувватга эга иккита, "3+" авлодига мансуб энг замонавий ва хавфсиз энергия блокдан иборат бўлади. Улар Халқаро атом энергияси агентлигининг барча хавфсизлик талабларига жавоб беради.

Атом электр станциясининг ишга туширилиши натижасида миллиардлаб куб метр табиий газ иқтисод қилинади, атмосферага карбонат ангидрид чиқарилиши ўрнига 14 миллион тоннагача, азот оксидлари чиқарилиши 36 минг тоннага камайдми. Атом энергияси экологик тоза бўлиб, ис гази ҳосил қилмайди.

Президентимиз тадқиқот ишларининг бориши билан қизиқди, "Ўзатом" агентлиги ва "Росатом" корпорацияси раҳбарлари билан суҳбатлашди.

Бу улкан лойиҳа Россия би-

лан стратегик шериклигимизнинг янги йўналиши. Мамлакатимиз саноти ривожланипти, аҳоли сони ўсаяпти. Ҳали олдинда яна катта режаларимиз бор. Булар учун барқарор энергия таъминоти керак. Атом электр станцияси энергия манбалари чекланган шароитда ана шундай имконият яратди, иқтисодиётни ривожлантиришга, одамларни иш билан таъминлашга хизмат қилади, деди давлатимиз раҳбарини.

Атом электр станциясини аниқ ҳисоб-китоб ва пухта тайёргарлик билан барпо этиш, шундай иншоотлар курилишига оид хорижий тажрибани ўрганиш зарурлиги таъкидланди.

Бизнинг атом электр станциямиз бошқаларидан яхши, сифатли ва хавфсиз бўлиши керак, деди Шавкат Мирзиёев.

Ушбу соҳага ихтисослашган кадрлар тайёрлаш борасидаги ишлар ҳақида ҳам маълумот берилди. Ҳозирда ўзбекистонлик 30 нафар талаба "Москва

муҳандислик-физика институти" миллий тадқиқот ядро университетида таълим олмоқда. Мазкур билим юртининг Тошкентда ташкил этиладиган филиали келгуси ўқув йилидан илк талабаларни қабул қилади. Бу ёшлар юқори малакали мутахассис бўлиб етишадми ва атом электр станциясининг хавфсиз ишлашини таъминлайди.

Шу ерда Жиззах вилоятининг минерал хомашё базасини кенгайтириш, Фориш туманини ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, туризм салоҳиятини ва лалми ерлардан самарали фойдаланишга қаратилган лойиҳалар тақдимоти ўтказилди.

Фориш – имкониятлари бўйича энг бой туманлардан бири. Лекин ҳозир бошқа худудлардан бироз орқада. Бу ернинг қишлоқ ҳўжалиги, геология, қайта ишлаш соҳаларидаги имкониятларидан тўғри фойдаланилса, туман иқтисодиётини бир неча баробар юксалтириш мумкин, деди Президент.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИ ИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ СИФАТ ЖИҲАТИДАН ЯНГИ ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ Тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 28 январдаги "Мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг стратегик вазифалари амалга оширилиши самардорлиги учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг масъулиятини оширишга доир биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПФ-5644-сон Фармонининг ижросини таъминлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси (кейинги ўринларда – Вазирлар Маҳкамаси/Ҳукумат) ижро этувчи тузилмасида:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари – иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа комплекслари раҳбарлари лавозимлари, шунингдек, уларнинг аппаратлари (қотибият);

Макроиктисодий таҳлил ва прогнозлаштириш, молия ва банк тизимларини ислоҳ қилиш, хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш масалалари йиғма ахборот-таҳлил департаменти;

мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш комплекслари, тармоқлари ва соҳалари бўйича ахборот-таҳлил департаменти тугатилсин.

2. Вазирлар Маҳкамаси ижро этувчи тузилмасида:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари – Ўзбекистон Республикаси транспорт вазирининг ўринбосари; Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – Ўзбекистон Республикаси молия вазирининг ўринбосари; Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг инвестициялар ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари бўйича ўринбосари;

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ижтимоий ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари; Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари – Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси раиси; Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ёқилғи-энергетика соҳаси ва санотнинг базавий тармоқларини ривожлантириш масалалари бўйича маслаҳатчиси; Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича маслаҳатчиси лавозимлари киритилсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бошқарув ҳодимларининг чекланган сони 178 нафар бўлган ижро этувчи тузилмаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирининг масалалари тартибга солиш ва устувор вазифаларини ҳал қилишнинг муҳимлигини ҳисобга олган ҳолда, зарурат бўлганда, Вазирлар Маҳкамаси ҳодимларининг умумий штатлари сони доирасида унинг ижро этувчи тузилмасига ўзгартиришлар киритиш ҳуқуқи берилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирининг А.Н.Арипов бир ҳафта муддатда масул вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотларни бириктирган ҳолда Вазирлар Маҳкамаси аппарати бўлиминлари тузилмасини келишиш учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг Администрациясига тақдим этсин.

4. Белгилаб қўйилсинки:

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазирининг Ҳукумат олдига қўйилган мақсадли вазифаларга эришишни таъминлаш мақсадида вазирликлар, давлат кўмиталари ва бошқа давлат бошқаруви органлари фаолиятини умумий мувофиқлаштириш, юзага келган келишимчиликлар бўйича келишилган қарорлар қабул қилади;

(Давоми 2-саҳифада)

Янгиликлар

Давлат солиқ кўмитаси
Ўзбекистонда АҚТни жорий қилиш ва ривожлантириш борасида етакчи

"ЎЗА"нинг хабар беришича 2018 йилнинг сўнги чораги якуналари бўйича 100 дан зиёд давлат ва ҳўжалик бошқаруви, маҳаллий давлат ҳокимияти органларида АҚТни жорий қилиш ва ривожлантириш самардорлиги рейтингини ўтказилиб, унда Давлат солиқ кўмитаси 98,44 балл билан 1-ўринни эгаллаган.

Ушбу баҳолаш тизими Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 31 декабрдаги "Ўзбекистон Республикасида Ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш ҳолатини баҳолаш тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига асосан 2014 йилдан буён Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги ва "Электрон ҳукумат" тизимини ривожлантириш маркази экспертлари томонидан ҳар чорада ўтказилди.

Уй-жой учун ер керакми?
"E-IJRO AUKSION" да қатнашинг!

"Ҳуқуқий ахборот" каналида маълум қилинишича Ҳукумат қарори билан "Янги тартибда уй-жой куриш учун ер участкаларини бериш ва ер участкаларига мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгаллик қилиш ҳуқуқини реализация қилиш тартиби тўғрисида Низом тасдиқланган.

Унга кўра, янги тартибда уй-жой куриш учун ер участкаларини олиш эндиликда "E-IJRO AUKSION" да электрон аукционлар ўтказиш йўли билан амалга оширилади.

Шунингдек, ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар оилаларига, давлат ва хусусий уй-жой фондидаги ўзлари эгаллаб турган уй-жойни туман ҳокимликларига ўтказиб берилган фуқаролар ва мулкдорларга ер участкалари 0,04 гектаргача аукцион ариза асосида махсус комиссия ҳулосасига кўра берилади.

1 та олтин танганинг нархи қанча?

Эсдалик тангаларнинг 2019 йил 30 январдан амалда буладиган нархлари белгиланди дея хабар бермоқда "ЎЗА".

Марказий банк маълумотида кўра: 1 та олтин танга 13 700 000 сўм, 1 та кумуш танга эса 265 000 сўмни ташкил этди.

Эслатиб ўтамиз, сотувга 1994-2009 йилларда зарб этилган, 2 хил олтин ҳамда 14 хил кумуш эсдалик тангалари қўйилган. Уларнинг асиллик даражаси 999,9 ҳамда оғирлиги 31,1 граммдан иборат. 2018 йил 28 ноябрдан бошлаб эсдалик тангаларини тижорат банкларининг айрим филиалларида нақд ва нақд пулсиз ҳисоб-китоблар асосида сотиб олиш мумкин.

"Ўзбекизоқовқатхолдинг" тугатилади

"Ўзбекизоқовқатхолдинг" ХК икки ой муддат ичида тугатилиб, ушбу соҳада ўзини ўзи тартибга солишчи таъкилот тузиш бўйича тақлифлар киритилади, деб ёзмада Uz.uz сайти.

Бу ҳақда Президентимизнинг 2019 йил 28 январдаги "Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо ва зерлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги қарорига айтилди.

Қарорга мувофиқ, Мазкур компания икки ой муддат ичида тугатилиб, ушбу соҳада ўзини ўзи тартибга солишчи таъкилот тузиш бўйича тақлифлар киритилади.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

ИСЛОМ КАРИМОВ ХАЛҚИМИЗ ХОТИРАСИДА МАНГУ ЯШАЙДИ

Мамлакатимизда Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Каримов таваллуди куни муносабати билан хотира тадбирлари ўтказилди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 30 январь куни Тошкент шаҳридаги Ислом Каримов номидаги илмий-маърифий ёдгорлик мажмуасига ташриф буюриб, Биринчи Президентимиз ҳайкали пойига гулчамбар қўйди.

Ислом Каримов мустақил Ўзбекистон давлатининг асосчиси, буюк давлат ва сиёсат арбоби, ўзбек халқининг улуг ва ардоқли фарзанди эди. У мамлакатимизни мустақил тузум қарамлигидан озод қилиб, ҳалокат ёқасига келиб қолган давлатни қайта тиклади. Оғир қийинчилик ва синовларга қарамай, тарихан қисқа

даврда юртимизда тинчлик ва барқарорликни таъминлаб, мамлакатимизни изчил ривожланиётган замонавий демократик давлатга айлантирди.

Биринчи Президентимиз ўзининг серқирра сиёсий фаолияти, олижаноб инсоний фазилатлари билан Ватанимиз тарихида ўчмас из қолдирди. Нафақат Ўзбекистон, балки жаҳон миқёсида катта ҳурмат ва обрў-эътиборга сазовор бўлди.

Мамлакатимизда Ислом Каримов хотирасига катта ҳурмат-эҳтиром кўрсатилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг 2017 йил 25 январь

даги "Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг хотирасини абадийлаштириш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, бу борда кенг кўламли чора-тадбирлар амалга оширилди. Ислом Каримов номидаги Республика хайрия жамоат фонди тузилди. Тошкент давлат техника университети, Асака шаҳридаги автомобиль заводи, Фарғона шаҳридаги Санъат саройи, Тошкент халқаро аэропорти, Тошкент шаҳри, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар марказларидаги кўчаларга Ислом Каримов номи берилди. Тошкент, Самарқанд ва Қарши шаҳарларида буюк Йўлбошимизнинг ҳайкаллари ўрнатилди.

(Давоми 2-саҳифада)

"Жиззах пластмасса" акциядорлик жамиятида италиялик инвесторлар ва Жиззахлик тадбиркорлар муассислигида "Jizzakh Stone Quality" МЧЖ шаклидаги Ўзбекистон-Италия қўшма корхонаси фаолиятини бошлади.

Италия андозаси Жиззахда

– Италия дунёдаги тош ва тош маҳсулотларини ишлаб чиқаришда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди, – дейди италиялик инвестор Жованни Петричиоли.

– Юртингизда хорижий сармоядорлар учун яратилган имкониятлар туфайли Жиззахга мамлакатимиз технологиясини олиб кириб, янги турдаги замонавий ва сифатли маҳсулот чиқаришга муваффақ бўлди.

Лойиҳани амалга ошириш учун жами 2 миллион 583 минг евро шу жумладан, 600 минг еврога тенг эквивалентда корхонанинг ўз маблағи, 1 миллион 83 минг евро банк кредити, 900 минг евро инвесторларнинг маблағлари ўзлаштирилди.

Мазкур корхона табиий пардозбол тошлар чиқиндиларидан юқори сифатли сунъий тош ва плиталар ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Шу ўринда таъкидлаш кераки, Ўзбекистон бошқа норуда хомашёлари билан бирга табиий пардозбол тошларнинг улкан захирасига эга худуд ҳисобланади. Хусусан, вилоятда табиий пардозбол тошларнинг катта захиралари мавжуд. Янги корхона табиий тошлар чиқиндиларидан ҳар хил ўлчамларда сунъий мармар тошлари ишлаб чиқаришга ихтисослашган. Йилига 360 минг метр кв.дан ортиқроқ сунъий тош ишлаб чиқарилган мазкур корхонада 30 та доимий иш ўрни яратилди.

Муқимбой ИСМОИЛОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Наманган вилояти Косонсой туманидаги "Косонсой серҳосил интенсив боғлари" масъулияти чекланган жамияти тасарруфида 281 гектар ер мавжуд.

Боғда Греция ва Польша давлатларидан келтирилган шафтоли, ўрикнинг "Андрос", "Майкрес", "Татарина", "Бувинг" навлари парваришланмоқда. 22 боғдон доимий иш билан банд. Мавсумий ишчилар эса 250 нафаргача етади.

– Январь ойида дарахтга шакл берилса, у янада серҳосил бўлади, – дейди агроном Файзулло Собитов. – Айни пайтгача 81 гектар майдондаги дарахтларга шакл берилди. Қулай компрессорли трактор ёрдамида дарахтларга ишлов бериш иш унумдорлигини оширмоқда.

Ҳотам МАМАДАЛИЕВ (ЎЗА) оған суратлар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИ ИШИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ СИФАТ ЖИҲАТИДАН ЯНГИ ТИЗИМИНИ ЖОРИЙ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-саҳифада)

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири-нинг ўринбосарлари вазириликлар, давлат кўмиталари ва бошқа давлат бошқаруви органлари томонидан Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг ҳужжатлари, парламент ва депутат сўровлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳужжатлари ва топшириқлари бажарилишига мониторингини олиб боради, шунингдек, жойларда ишларнинг реал ҳолатини мунтазам ўрганади, иқтисодиётдаги ва ижтимоий соҳадаги муаммоларни ҳар томонлама таҳлил қилади ҳамда шу асосда стратегик ва устувор вазифаларни амалга ошириш юзасидан комплекс тақлифлар амалга оширилади. Бундан ташқари вазифаларни ҳал этишда уларнинг вазириликлар, давлат кўмиталари, давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари фаолиятига аралаштирилади.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчилари улар ваколатига киритилган тегишли йўналишлар ва масалалар бўйича Ўзбекистон Республикаси Бош вазирига тақлифларнинг пухта ишлаб чиқишини, экспертизадан ўтказишини ва тайёрлашини таъминлайди, шунингдек, ушбу масалалар учун шахсан жавобгар ҳисобланади; вазирилар, давлат кўмиталари раислари ва бошқа давлат бошқаруви органлари раҳбарлари Вазирилар Маҳкамасига киритилаётган тақлифлар, таҳлилий ва бошқа ҳужжатларнинг, шу жумладан, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларининг сифатли ва ҳар томонлама ишлаб чиқиши, шунингдек, уларни амалга оширишнинг пировард натижалари ва оқибатлари учун шахсан жавобгар ҳисобланади;

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири-нинг ўринбосарлари ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчилари томонидан ҳўжалик жамиятлари ва компаниялар, шунингдек, давлат улushiга эга бўлган бошқа ташкилотлар фаолияти устидан бир вақтнинг ўзида раҳбарлик қилинишига йўл қўйилмайди;

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг маслаҳатчилари Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимдан озод этилади.

5. Куйидагилар устувор вазифаларни тизимли равишда амалга ошириш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари ва Вазирилар Маҳкамаси аппарати ишлари самарадорлиги ва натижадорлигини оширишнинг асосий йўналишлари этиб ҳисобланади:

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосарларининг, шунингдек, Вазирилар Маҳкамаси аппарати таркибий бўлинмалари раҳбарларининг функциялари ва ваколатларини, улар функцияларининг бир қисmini тегишли давлат бошқаруви органларига, шунингдек, маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига беришни назарда тутган ҳолда тубдан қайта кўриб чиқиш;

Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосарларининг ва Вазирилар Маҳкамаси аппарати таркибий бўлинмалари раҳбарларининг Ўзбекистон Республикаси Президентига киритиладиган тақлифлар ва ҳужжатлар лойиҳаларининг асосланганлиги, берилган топшириқлар ва қабул қилинган қарорлар амалга оширилиши самарадорлиги, шунингдек, тегишли фаолият соҳаларидаги эришилган натижалар учун шахсий масъулиятини ошириш;

Вазирилар Маҳкамаси аппарати таркибий бўлинмалари раҳбарлари ва мутахассисларининг профессионал даражасини ошириш, барча бўлинмада ижро интизомини мустаҳкамлаш, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини экспертизадан ўтказиш ва тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, бошқарувнинг замонавий усулларини ва илгор хорижий тажрибасини жорий этиш.

Вазирилар Маҳкамаси ушбу бандни амалга ошириш юзасидан бир ой мuddатда аниқ тақлифлар киритсин.

10. Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ўн кун мuddатда ушбу қарор талабларини бажариш юзасидан Ҳаракатлар режасини тасдиқласин, бунда қуйидаги топшириқларнинг бажарилишига алоҳида эътибор қаратсин:

а) Ўзбекистон Республикаси Бош вазири-

нинг маслаҳатчилари лавозимларига номзодлар юзасидан тақлифлар киритиш;

б) Вазирилар Маҳкамаси аппаратининг аниқланган штат жадвалини тасдиқлаш;

в) Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири ўринбосарлари ва маслаҳатчиларининг, шунингдек, ушбу қарор билан киритилаётган бошқа лавозимларнинг функционал вазифаларини тасдиқлаш;

г) вазириликлар, давлат кўмиталари ва бошқа ташкилотлар томонидан тақдим этиладиган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини, таҳлилий ҳужжатларни ва бошқа масалаларни киритиш, кўриб чиқиш ва улар тўғрисида ахборот бериш, шунингдек, Ҳукумат, унинг Раёсати мажлисларини ўтказишни ташкил этиш ва уларнинг ахбороти бўйича қарорлар қабул қилиш мuddатлари ва механизмларини икxамлаштиришни назарда тутувчи Вазирилар Маҳкамаси Регламентини ишлаб чиқиш ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритиш, унда шу жумладан, қуйидаги тартибларни назарда тутиш:

Вазирилар Маҳкамаси ва унинг Раёсати мажлисларини ўтказиш мuddатларини кўрсатган ҳолда уларнинг кун тартибини шакллантириш;

Ҳукумат, вазириликлар, давлат кўмиталари ва бошқа давлат бошқаруви органлари олдига қўйилган, шу жумладан, улар фаолиятининг самарадорлиги кўрсаткичларига ва мақсадли индикаторларига асосланган вазифаларнинг бажарилиши;

оммавий ахборот воситаларида ва бошқа манбаларда, шу жумладан, жойига чиққан ҳолда аниқ фактлар бўйича тегишли чоралар кўриш учун жамоатчилик фикрини ўрганиш; норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар, шу жумладан, Ҳукуматнинг қонунийлик ташлаббўси тартибда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасига киритиладиган қонунлар лойиҳаларини маъқуллаш;

Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг ҳужжатлари, парламент ва депутат сўровлари, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорлари ва топшириқларининг самарали ижросини ташкил этиш, шунингдек, уларнинг бажарилишини назорат қилиш;

Вазирилар Маҳкамаси ва унинг Раёсати мажлисларини оммавий ахборот воситаларида ёритиш, ҳал этиладиган муаммолар муҳокамасига ва Ҳукумат фаолиятини баҳолашга жамоатчиликни жалб қилиш;

д) Вазирилар Маҳкамаси аппарати тўғрисидаги, унинг барча бўлинмалари функциялари, ваколатлари, ҳуқуқлари, мажбуриятлари ва масъулиятини батафсил белгилаб берувчи низомни ишлаб чиқиш;

е) Ҳукумат фаолияти соҳаларидаги истиқболли лойиҳалар ва дастурларни амалга оширишда фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлик қилиш бўйича тақлифларни келишиш учун Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига киритиш;

ж) бугунги кун талабларини ҳисобга олган ҳолда Вазирилар Маҳкамаси аппаратини иқтисодиёт, ижтимоий ва маданий-гуманитар соҳалардаги вазифаларнинг самарали бажарилишини юқори профессионал даражада таъминлашга қодир бўлган малакали мутахассислар билан тўлдириш.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 2 июлдаги "Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси аппарати тузилмасини такомиллаштириш ва фаолияти самарадорлигини оширишда доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3825-сон қарорининг 6-бандидаги "Бош вазири, унинг ўринбосарлари, Аппарат бошқарувчиси ва унинг ўринбосарлари бундан мустасно" сўзлари чиқариб ташланади.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорлари 4-иловага мувофиқ ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

13. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазириликнинг бир ой мuddатда қонун ҳужжатларига ушбу қарордан келиб чиқадиган ўзгаришлар ва қўшимчалар тўғрисида Вазирилар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

14. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясига раҳбари З.Ш.Низомиддинов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б.М.Мавлонов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 28 январь

ИСТИҚБОЛЛИ ЛОЙИҲАЛАР, ЯНГИ ТАШАББУС ВА ҒОЯЛАР ХАЛҚИМИЗ ҒАРОВОНЛИГИНИНГ АСОСИДИР

(Боши 1-саҳифада)

Сўхбатда мамлакатимиз иқтисодиётини таркибий ўзгариш, аҳоли турмуш даражасини юксалтириш мақсадида амалга оширилаётган ишлар ҳақида сўз борди.

Юртимизнинг ҳамма жойларида янги заводалар, уй-жойлар, мактаблар қуриляпти. Халқимизнинг яшаш шароити, талаблари ҳам ўсиб борапти. Бу эҳтиёжлар учун ҳозирча табиий бойликларимиздан фойдаланялмиш, лекин уларнинг захираси чексиз эмас. Шунинг учун муқобил энергия манбаларини яратишимиз зарур, деди Шавкат Мирзиёев.

Ушбу атом электр станциясини қуришда барча халқор талабларга қатъий риоя қилиниши, бундай станциялардан кўплаб мамлакатларда кенг фойдаланилаётгани қайд этилди.

Биз бу лойиҳанинг хавфсизлиги, иқтисодий зарурлигига ишончимиз қомил бўлгани учун қуришга киришдик. Эртанги кунни уйлаб иш тутмасак, ривожланишдан орқада қолиб кетамиз, деб таъкидлади Президентимиз.

Президентимиз тумандаги базальт тошини қайта ишлаб, базальт толаси ва арматураси ишлаб чиқаришга иxtисослаштирилган "Mega Invest Industrial" қўшма корхонаси фаолияти билан танишдик.

2017 йил декабрда иш бошлаган корхона фаолияти 3 босқичда йўлга қўйилди. Айни пайтда биринчи ва иккинчи босқичлар ишга туширилган. Бунинг учун Буюк Британиянинг "Leigh Barrier" компаниясининг 11 миллион доллар ҳамда тижорат банкнинг 26 миллион доллар кредит маблағи йўналтирилди. Германия, Франция, Италия, Россия, Туркия каби давлатлардан замонавий ноу-хау технологиялари келтириб ўрнатилди. Натижада 225 нафар аҳолининг бандлиги таъминланди. 2018 йилда бу ерда минг тонна базальт арматураси ва сеткалар ишлаб чиқарилди. Корхона тўлиқ қувватда ишлаб бoшлаган, йилига 4 минг тонна базальт толаси ва 4800 тонна арматура тайёрланади.

Базальт арматурасининг металл арматурадан фарқи шундаки, у 8 баробар енгил, 3 баробар мустаҳкам, зангламайди, ўзидан электр токини ўтказмайди. Шунингдек, металл арматурадан 30 фоиз арзон ҳамда 100 йилгача ўз хусусиятини йўқотмайди. У минтақамизда ягона ва МДҲ давлатларида иккинчи шундай корхонадир.

Давлатимиз раҳбари корхонадаги иш жараёнини кўздан кечирди. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини янада ошириш, таннархини камайтириш, ҳажмини кўпайтириш борасида тизимли ишларни амалга ошириш юзасидан мутахассислар топширилди берди.

Президентимиз кўннинг иккинчи ярмида Мирзачўл туманига келди.

Шавкат Мирзиёев Мирзачўл тумани Галаба маҳалласида "Обод қишлоқ" дастури доирасида амалга оширилган ишларни кўздан кечирди.

Чўлда жойлашган ушбу туман узоқ йиллар эътибордан четда қолиб кетган эди. Инфратузилма объектлари эскириб, одамлар турмушида қийинчиликлар юзага келганди.

Давлатимиз раҳбари ташлаббўси билан "Обод қишлоқ" дастури қабул қилинган, кўплаб худудлар сингари Галаба маҳалласи ҳам том маънода обод бўлди. Янги уй-жойлар, ижтимоий объектлар қурилди, йўл бўйлари ва майдонлар ободонлаштирилди. Бугун бу жойлар янги қиёфа касб этган.

Президентимиз худуддаги "Мирзачўл тикувчилик мажмуаси" масъулияти чекланган жамиятига бўлди.

Маҳалла худудида дастур доирасида собиқ пахта тозалаш корхонасининг бўш турган биноси реконструкция қилиниб, ушбу лойиҳани амалга ошириш учун 3 миллион сўмлик қурилиш, таъмирлаш ва жиҳозлаш ишлари бажарилди.

Эски уйлардан замонавий уйларга кўчиб чиққан оилалар уй бекалари ва касб-ҳунар коллежаларини битирган қизлар "Тадбиркор аёл" уюшмаси кўмагида тикувчилик касбига қайта тайёрланиб, иш билан таъминланди.

Жамоа "Ўзбекпахтасаноат" тизимидаги ва бошқа корхоналарга шартнома асосида маҳсулотларни тайёрлаш ва тақсимлаш бўлими шундан сўнг Самарқанд шаҳридаги Форумлар мажмуасида эҳсон оши берилди. Унда давлат ва жамоат ташкилотлари вадами узилмайдиган муқаддас зиёратгоҳга, ёшлар учун катта тарбия масканига айланди.

Биринчи Президентимиз дафн қилинган Самарқанд шаҳридаги Ҳазрати Хизр мажмуаси ёнида улугвор макбара бунёд этилди. Бу ёдгорлик юртдошларимиз қадими узилмайдиган муқаддас зиёратгоҳга, ёшлар учун катта тарбия масканига айланди.

Президент Шавкат Мирзиёев

сус кийимлар тикиб бераётир. Айни пайтда корхонада эркаклар ва аёллар учун жинси матосидан кийим-кечак ҳам тикилмоқда.

Мирзачўлни янада обод қилишга доир ишларни бундан кейин ҳам тизимли давом эттирамиз. Мақсадимиз одамларни рози қилиш, уларга муносиб турмуш шароити яратиш, деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз Галаба маҳалласи Барокат кўчасида яшовчи Мақсуд Мисиров хонадонда бўлди. Хонадон эгаларини янги уй билан табриқлади. Қайд этиш кераки, М.Мисировнинг турмуш ўртоғи Маърифат Ҳайдарова ва қизи Моҳинур Меликулова "Мирзачўл тикувчилик мажмуаси"да меҳнат қилади. Улар яратилган замонавий шароитлар учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

Давлатимиз раҳбари Мирзачўл туманидаги Ўзбек – қозоқ миллий маданий маркази фаолияти билан танишди.

Мирзачўлда ашаётган қозоқ миллатига мансуб юртдошларимизнинг урф-одат ва анъаналарини асраши ва ривожлантириши учун зарур шароит яратилган. Хусусан, бу ерда Қозоқ миллий театри ташкил этилган. Яқинда театр биноси реконструкция қилиниб, кўркам ишоотга айлантирилди. Миллий чоғуқчилик, ашула, рақс, тасвирий санъат каби тўғараклар фаолияти йўлга қўйилди.

Ўзбек – қозоқ миллий маданий марказининг ташкил этилгани халқларимиз ўртасидаги дўстликнинг ёрқин ифодасидир. Марказда маданий алоқаларни кучайтириш, ёшларни байналмилал дўстлик руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Президент мазкур театрнинг қайта тикланиши ва Ўзбек – қозоқ миллий маданий марказининг ташкил этилиши қардош халқларимиз ҳамжиҳатлигида муҳим аҳамиятга эга эканини алоҳида таъкидлади. Бу маскан худуддаги ижодий, маърифий ташкилотларни, зиёлиларни, ёшларни эзгу мақсад йўлида бирлаштириши зарурлигини қайд этди.

Ўзбек ва қозоқ халқлари санъатидан намуналар ижро этилди.

Шавкат Мирзиёев Мирзачўл туманидаги "Бинафша" давлат мактабгача таълим муассасида яратилган шароитлар билан танишди.

2018 йилда "Обод қишлоқ" дастури асосида капитал таъмирланган бoчча 280 ўринга мўлжалланган. Бу ерда болажонларнинг замонавий таълим-тарбия олиши учун барча шароит яратилди. Машғулот хоналари болаларни мактабга тайёрлашда энг илгор методикалар асосида замонавий инвентарлар билан жиҳозланган. Кичик спорт ва ўйин майдончаси қурилган. Турли интерфaол ўйинлар, ақлни шарҳлашга қўллашувчи жиҳозлар болаларда дастлабки билим ва кўникмаларни шакллантиришга хизмат қилади.

Мактабгача таълим тизимини ривожлантириш, фарзандларимизга яхши тарбия бериш доимий эътиборимизда бўлади. Бoчча борган боланинг соғлиги мустаҳкам, дунёқарashi кенг, ўзига ишончи юқори бўлади, деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз бу борадаги ишларни изчил давом эттириш, давлат ва хусусий бoччалар ташкил этиш орқали болалар камровини кўпайтириш, шу билан бирга, таълим-тарбия сифатини ошириш зарурлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари Мирзачўл туманидаги кўп тармоқли марказий поликлиникани кўздан кечирди.

Айтиш кераки, мазкур тиббиёт муассасаси мамлакатимизда намунали кўп тармоқли марказий поликлиника сифатида иш бошлаган.

1976 йилда қурилган бу поликлиника биноси шу кунга қадар капитал таъмирланмаган эди. "Обод қишлоқ" дастури асосида муассаса учун янги бино қурилди. 250 қатновга мўлжалланган поликлиникада 100 дан зиёд иш ўрни яратилди.

Замонавий тиббий жиҳозлар билан таъминланган поликлиникада жарроҳ, педиатр, УТТ шифокори, стоматолог, терапевт, ЛОР, офталмолог, травматолог, невропатолог, психиатр каби мутахассислар аҳолига тиббий хизмат кўрсатади.

Кўп тармоқли марказий поликлиника "Саломатлик-3" лойиҳаси доирасида велоспор-

метр, гастрофиброскоп, рақамли рентген, УТТ аппарати, биохимик анализатор, автоклаф, центрифуга, ЭКГ, стоматологик жамланма, аудометр, автарефрактометр каби тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

Янги бинода аҳолига янада қулайлик яратиш мақсадида электрон рўйхатда олиш тизими жорий қилинди. Аёллар маслаҳатхонаси, кўнгузи стaционaри, ижтимоий дорихона фаолияти йўлга қўйилди.

Президентимиз поликлиникадаги шароитларни кўздан кечирар экан, аҳолини касалликлар профилактикаси билан тўлиқ қамраб олиш, одамлар бошқа жойга даво излаб бoриб овора бўлмаслиги кераклигини таъкидлади. Аҳолига сифатли тиббий хизмат қўраш, шифокорлар малакасини ошириш юзасидан зарур тавсиялар берди.

Давлатимиз раҳбари янги қурилган Мирзачўл тумани Давлат хизматлари марказида бўлди.

Бундан тўққиз ой олдин мазкур марказ ўрни ташландиқ жой бўлган, ўтган қисқа вақтда замонавий марказ биноси қад ростлади, қурилиш ва бунёдкорлик ишларига 5 миллиард 740 миллион сўм маблағ сарфланди.

Марказ бир кунда 200-250 миқозда хизмат кўрсатиш имкониятига эга. Эндилкида бу ерда тадбиркорларни рўйхатдан ўтказиш, нотариус, ФХДБ бўлими, паспорт бериш ва алмаштириш каби 103 хизмат тури кўрсатилади. Шунингдек, марказда кутубхона, никоҳдан ўтувчилар учун тантаналар зали, инвесторлар хонаси ташкил қилинган, бундан ташқари, ҳайдовчилик гувоҳномасини расмийлаштириш учун энг сўнги ускуналар билан жиҳозланган.

"Фуқаролар эмас, ҳужжатлар ҳаракатланади" тамойилига мувофиқ, янги тизим Президентимизнинг "Халқ давлат идораларига эмас – давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак", деган эзгу ғоясини сўзасиз амалга оширишга хизмат қилмоқда.

Давлат хизматлари фаолиятини йўлга қўйишли фуқароларнинг ҳам вақти, ҳам маблағини тежашга хизмат қилади. Аҳоли томонидан қилинаётган ҳар бир мурожаат эътиборда бўлади, деди Шавкат Мирзиёев.

Давлатимиз раҳбари "Мирзачўл текс" МЧЖ фаолияти билан танишди.

Корхона фаолияти уч босқичли лойиҳа асосида йўлга қўйилди. Биринчи босқич 2018 йил декабр ойда ишга туширилган. Хитой, Туркиядан 100 дoна тикув дастоҳи келтирилиб ўрнатилди. Айни пайтда бу ерда импорт ўрнини бoсувчи экспортроп махсулотлар, хусусан, жинси шимлар тикилмоқда. 70 дан зиёд хотин-қиз иш билан таъминланган.

Лойиҳанинг 2-босқичида жинси мато тўқиш йўлга қўйилди ва 240 иш ўрни яратилди. 3-босқичда ип-калава йигирув амалиёти ишга туширилади. 2021 йилгача корхонанинг тўлиқ қувват билан ишлаши кутилмоқда. Бу туманда 800 га яқин иш ўрни яратиш имконини беради.

Шавкат Мирзиёев корхона фаолиятига доир зарур қўрсатмаларни берди. Хотин-қизларни иш билан таъминлашга доимий эътибор қаратиш зарурлигини таъкидлади.

Шу ернинг ўзида вилoятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш лойиҳалари тақдими тўлиб ўтди. Хусусан, мамлакатимизнинг Россия Федерацияси, Франция ва Беларус Республикаларидаги элчихоналари томонидан вилoятга жалб қилинган инвестициялар тақдими ўтказилди, шунингдек, Жанубий Корея, Туркия, Ҳиндистон, Хитой каби давлатлардан келган инвесторлар ўз лойиҳалари ҳақида давлатимиз раҳбарига сўзлаб берди.

Тақдиротта кўра, россиялик инвесторлар ёритиш ускуналари, автомобиль эҳтиёт қисмлари ишлаб чиқариш, қишлоқ хўжалигига замонавий технологияларни жорий этиш, франциялик ишбилармонлар эса архитектура ойналари ишлаб чиқариш, мевани қайта ишлашга қизиқиш билдирмоқда. Шунингдек, Францияга анор, қовун, қизилмиа илдизини экспорт қилиш режалаштирилган.

Президентимизнинг Жиззах вилoятига ташрифи давом этмоқда.

Умар АСРОПОВ,
Зиёдулло ҲОНИБЕКОВ,
Улугбек АСРОПОВ,
ЎЗА махсус мухбирлари.

ИСЛОМ ҚАРИМОВ ХАЛҚИМИЗ ХОТИРАСИДА МАНГУ ЯШАЙДИ

(Боши 1-саҳифада)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 ноябрдаги қарорига асосан 2018 йилда буюк давлат ва сийosat арбоби Ислам Каримов таваллудининг 80 йиллиги мамлакатимизда кенг нишонланди.

Биринчи Президентимиз дафн қилинган Самарқанд шаҳридаги Ҳазрати Хизр мажмуаси ёнида улугвор макбара бунёд этилди. Бу ёдгорлик юртдошларимиз қадими узилмайдиган муқаддас зиёратгоҳга, ёшлар учун катта тарбия масканига айланди.

Президент Шавкат Мирзиёев

шу кун Самарқанд шаҳрига ҳам ташриф буюриб, ушбу макбарани зиёрат қилди. Қуръон тиловат қилинди.

Давлатимиз раҳбари ёдгорлик мажмуасини сақлаш, атрофини ободонлаштириш, зиёратчиларга қўшимча қулайликлар яратиш зарурлигини таъкидлади.

Шундан сўнг Самарқанд шаҳридаги Форумлар мажмуасида эҳсон оши берилди. Унда давлат ва жамоат ташкилотлари вадами узилмайдиган муқаддас зиёратгоҳга, ёшлар учун катта тарбия масканига айланди.

Самарқанд Ислам Каримов ҳаёти ва фаолиятида алоҳида

қилинган. Ўнлаб замонавий иншоотлар, хиёбонлар, фавворалар барпо этилган.

Кейинги йилларда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг алоҳида эътибори билан бунёд этилган Ислам Каримов макбараси ва хайкали Самарқанддаги ана шу обод масканлар қаторига қўтулур қадамжo бўлиб қўшилди.

Шу кун Самарқанд вилoятни жамоатчилиги Регистон майдони яқинида ўрнатилган Ислам Каримов хайкали пойига гуллар қўйди.

Қарши шаҳрида ҳам буюк Йўлбошимиз хайкали пойи гуллarga бурқанди.

Андижон вилояти

Таассуф

Мансаб билан тобутнинг эгаси бўлмайди. Доно халқимиз томонидан топиб айтилган ушбу нақлда катта ҳикмат мужассам. Негаки, мансаб аталмиш учқур "от"га мишиш бу дунёда ҳаммага ҳам насиб қилавермайди, аммо Аҳмад Яссавий ҳазратлари ўз ҳикматларида айтганидек, чўбин отга минмоқлик барчанинг бошида бор.

Комил инсон пешонаси яқрибар катта раҳбарлар назарига тушаю, амалдор бўлса, курсини бўшатганича эзгу ишлар билан шуғулланади, ариқ қаздириб, юртга сув олиб келади, йўл қуриб, элнинг дусини олади... Халқ узоқ йиллар уни яхши раҳбар эди, дея эслаб юришади. Акси бўлса, ўзидан фақатгина дод қолдиради. Шунинг учун ҳам мансабни раҳбарлар беради, мартабани ўзинг топасан дейишади-да!

Избоскан туманининг собиқ ҳокими А. Жалолов ҳам ҳокимлик курсига ўтирган кезларида ниятлари эзгу бўлган, халқни қандай йўл билан рози қилиш тўғрисида ўй сургандир. Бироқ ният билан амал ҳаммаша ҳам муштарак бўлавермайди. У туманга қисқа муддат раҳбарлик қилган бўлса, ўзидан "ўчмас" ном қолдириб кетди. Ҳа, ҳа унинг "жасорати"ни избосканликлар кўп йиллар унутолмас керак. Сабаби, у ҳамма раҳбар ҳам юрак ютиб бажара олмайдиган ишни қилди. Амалдор ўзи чиқарган ноқонуний қарор устидан одилона ажрим чиқарган наинки туман, балки вилоят, ҳаттоки Ўзбекистон Республикаси Олий суди ажримини ҳам бажармай туриб олди. Қўйилмасиз? Ишонверинг, бундай "дадиллик" ҳар қандай раҳбарда ҳам топилавермайди! Муштарийнинг кўнглидан ўзи нима бўлган эдию, муаллиф собиқ ҳокимнинг ордидан нега тош отяпти, деган савол ўтаётган бўлса керак.

Гап шундаки, А.Жалолов 2017 йилда Избоскан туманига раҳбарликка лозим кўрилди. Избосканлик фермерларнинг айтишича, бошда у ҳам барча ҳокимлар каби эди. Жайдари қилиб айтганда, чидаса бўларди. Бора-бора раҳбарликнинг ҳавоси димоглантирганми ҳеч кимни менсимайдиган, ўзидан бошқаларни оёқ учиде кўрсатадиган даражага етган. Бу туманда ҳоким ҳам, қонун ҳам ўзимман қабилида иш тутта бошлаган. 2016 йилнинг 7 январь кўни тумандаги 200 дан зиёд фермер хўжалиқларнинг фаолиятини қонунга хилоф равишда тугатиб, ер майдонларини туман ҳокимлиги захирасига олган. (Ана бир ҳокимнинг ўзига ўзи белгилаган мултоқ ваколати). Фермерлардан олинган ерларнинг энг унумдорларини эса...

Бу ҳусусда куйроқда батафсил сўз юритамиш. Хуллас, ҳокимнинг бу қилмиши кўпчиликнинг ҳақни эътирозига сабаб бўлади. Кимлардир тақдирга тан беради. Аммо йўқдан бор қилиб, хўжалигини оёқга турғиз-

Ноқонуний қарор ОРТИДАН...

ган одамлар эса ўзининг қонуний ҳуқуқини ҳимоя қилишга ўтади. Ана шундан бошлаб, туманда "ёзди-чизди"лар бошланади.

Ҳокимнинг ноқонуний қароридан азият чекиб, арзи-ҳол қилишга жазм этган фермерлардан бири тумандаги "Туячи Иброҳимжон" фермер хўжалиги раҳбари И.Абдуллаев. Унинг айтишича, хўжалигининг ҳоким томонидан тугатилишига хўжалик раҳбари тумандаги мажлисларга "кам қатнашади", деган ваҳ сабаб қилинган. Унинг ўтган йиллар давомида режаларини бажариб келаётгани инobatга олинмаган.

Туман ҳокимининг ўринбосари А.Валиев ерининг топширишга ариза ёз деди, — дейди И.Абдуллаев. — Ариза ёзидан бош тортинадан сўнг, ерининг ҳар қандай йўл билан бўлса ҳам оламан, деди. Қарор ариза ёзмаган бўлсам ҳам туман ҳокими бошчилигида фермер хўжалигимиз ери тортиб олинди.

Пахта-галла йўналишида фаолият кўрсатиб, бирорта ташкилотдан қарз бўлмасдан сўнгги уч йил давомида контрактация шартномаларини мунтазам бажариб келаётган фермер "Пойтўғ оидин булоғи" фермер хўжалигининг ер майдонлари туман қўрилиш ва сув хўжалиғи бўлими раҳбари Яшар Абдураззоқовнинг укаси Абдурашид Абдураззоқовга, "Туячи Иброҳимжон" фермер хўжалигининг ер майдонлари эса шу раҳбарнинг яна бир қариндоши Зафар Ғофуровга, тумандаги илгор фермерлардан яна бири М.Абдурахмоновнинг "Бахтиёр замини нияти" фермер хўжалигининг ер майдони тумандаги дон қабул қилиш шохобчасининг собиқ бошлиғи М.Абдусаломовга, "Қодиров Кўчқорвой нияти" фермер хўжалигининг ерлари эса туман ҳокими ўринбосарининг укаси Абду-

мажид Валиевга ҳеч қандай қонуний асосларсиз, тендер ўтказилмасдан бериб юборилди. Маълумот учун статистика маълумотларидан бир шингил келтирамиш: эътибор қаранг, 2017 йилда пахта хомаёси етиштириш режасини 100 фоиз бажарган "Қодиров Кўчқорвой нияти" фермер хўжалигининг ерлари пахта режасини 74 фоизга бажарган "Туячи ишонч чорваси" фермер хўжалиғига қўшиб юборилган.

Ушбу фермер хўжалиғи раҳбарлари ўтган бир йил давомида адолат излаб кўплаб ташкилотларнинг остонасига бош уриб борди. Уларнинг қонуний ҳуқуқлари эътироф этилди. Избоскан тумани Маъмурий суди томонидан тўртала фермернинг хўжалиғига нисбатан туман ҳокими томонидан чиқарилган қарорлар ноқонуний деб топилди. Ва фермерларнинг ерларни қайтариб бериш учун ҳал қилув қарорлари чиқарилди. Аммо туман ҳокими суд қарорини назарига ҳақ илмади. Иккинчи инстанцияда вилоят Маъмурий суди ҳам туман судининг ҳал қилув қарорини ўз кучида қолдирди. Туман ҳокими эса бундан ҳам ўз "қонун"ни устун қўйди. Ишлар чаппасига кетаётганидан хавотир қилган туман ҳокими эҳтиёт шарҳ дея, Ўзбекистон Республикаси Олий судига назорат тартибда шикоят ўзлайди. Аммо адолат тарозисининг тоши фермерлар томонга ён босади. Мисол учун Олий суд судьяси И. Алимов томонидан ёзилган ажримда шундай дейилади: "Жавобгар Избоскан тумани ҳокимлигининг Избоскан тумани Маъмурий судининг 2018 йил 18 апрелдаги ҳал қилув қарори ва Андижон вилоят Маъмурий суди қассация инстанциясининг 2018 йил 21 июндаги қарори устидан берган 2018 йил 10

сентябрдаги 09/01-498-сонли назорат шикоятини Ўзбекистон Республикаси Олий судининг маъмурий ишлар бўйича судлов ҳайъатига ўтказиш рад этилсин." Ушбу ажримда яна шундай дейилади: "Аниқланишича, пахтачилик ва галлачиликка ихтисослашган "Туячи Иброҳимжон" фермер хўжалиғи Избоскан тумани ҳокимининг 2008 йил 31 октябрдаги 775-к-сонли қарорига асосан ажратилган 71,7 га ер участкасидан фойдаланиб келган. Аммо Избоскан тумани ҳокимининг 2018 йил 7

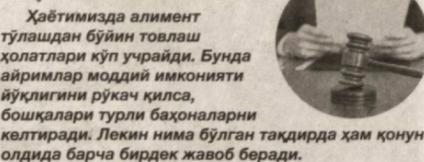
фермерларни чақириб ерини қайтариб бермаган. Боз устига олдинги қарорни бекор қилиш тўғрисидаги қарор ҳам шубҳали тарзда олдинги сана билан чиқарилган. "Бахтиёр замин неъмат" фермер хўжалиғи раҳбари М.Абдурахмоновнинг айтишича, жорий йилнинг 21 январига-ча туман ҳокимлиги девонхонасига собиқ туман ҳокимининг қарори бекор бўлганлиги тўғрисидаги янги қарорни олиш учун ҳар кун бориб турган. Бироқ, девонхонадан "янгилик бўлса хабар қиламиз" деган жавоб олган. 21 январь кўни эса 2019 йил 8 январь санаси билан ёзилган қарорни топширишган. Фермернинг айтишича, шу йилнинг 9 январь кўни Вазирлар Маҳкамаси томонидан фермер хўжалиқларининг ер майдонларини мақбуллаштиришга оид қарор эълон қилингани муносабати билан атайлаб қарорни 8 январь санаси билан ёзиб беришган. Фермерларнинг хавотир қилишича, шунча сарсонгарчиликлардан сўнг ҳам мақбуллаштириш баҳонасида фермерларнинг ер майдонлари қайтариб берилиши шубҳа остида қолмоқда. (Аслида Вазирлар маҳкамасининг 9 январьдаги қарори бу ҳолатлар ечимига даҳл қилмаслиги ва кейинги масала сифатида кўрилиши керак).

Ушбу қарорда контрактация шартномаларини мунтазам бажармасдан келаётган, иқтисодий ноҳор фермер хўжалиқларининг ерлари мақбуллаштирилиши белгилаб қўйилган. Мазкур фермер хўжалиқларининг фаолияти таҳлил қилинганда режаларнинг узлуқсиз бажариб келингани ва солиқ ҳамда таъминот ташкилотларидан қарзи йўқлиги маълум бўлган. Уйлаймизки, мақбуллаштириш комиссияси аъзолари давлат ишониб топширган масъуляти вазифага адолат билан ёндашадилар. Қонун устуворлигини таъминлаш барчамизнинг бурчимиз. Тараққиёт ҳам қонун устувор бўлган жамиятга бўлади. Суд қарорини менсимаслик, уни ижро қилмасликка ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Агар вилоятнинг ўзида ушбу фермерларнинг муаммоси ижобий, адолатли ҳал қилинганда уларнинг бир йил умри сарсонгарчиликка ўтмаган бўларди. Афсуски, айрим раҳбарларда ҳозиргача ўзи бўларчилик, лоқайдлик кайфияти маъмурий суди жамаида турғунлик юзага келиш хавфини яратди.

Сўзимиз сўнггида бир мулоқоатни айтиб ўтишим лозим топдик. Шунча сарсонгарчиликлардан сўнг адолат қарор топди. Туманнинг собиқ ҳокими чиқарган қарор Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан ҳам ноқонуний деб топилди. Очигини айтганда, боласига алимент тўлашни кечиктирган шахсга қонун доирасида чора кўрилади. Ахир, қанча одам ноқонуний қарор ордидан иш ўринини йўқотди. Рўзгоридан, тиркичилигини барака кетди.

Анвар ҲАҚБЕРДИЕВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Сурхондарё вилояти

Алимент тўлашдан бўйин товлаганларга маъмурий қамоқ жазоси ТАЙИНЛАНДИ

Маълумки, миллий қонунчилигимизда алимент тўлаш мажбуриятлари аниқ кўрсатиб ўтилган бўлиб, унга мувофиқ айбдорга 15 сутка маъмурий қамоқ жазоси қўйилган. Шўрчи тумани маъмурий суди томонидан жорий йилнинг январь ойида ўтказилган очик сайёр суд мажлисларида ушбу ҳолат билан боғлиқ қатор ишлар кўриб чиқилди.

Жумладан, шўрчилик Х.О икки нафар вояга етмаган фарзандининг моддий таъминоти учун алимент пулларини 2018 йил 5 февралдан 2019 йил январга қадар тўламаган бўлиб, суд мажлисида айбини тан олди. У моддий имкони бўлмаганлиги сабабли алимент пулларини қисман тўлаб келаётганини, алимент пулларини тўлашгаги ҳақида давлат ижрочилари томонидан оғохлантириш хатлари берилганини, қилишидан пушаймон эканини баён қилиб, суддан енгиллик беришини сўради.

Суд ҳуқуқбўзар ва жабрланувчининг қонуний вақилининг фикрларини эшитиб, маъмурий иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, ҳуқуқбузарга нисбатан маъмурий қамоқ жазосини тайинлади ва айбланувчининг ҳисобидан қамоқнинг ҳар бир кўни учун қабул қилиш муассасаси фойдасига энг кам иш ҳақининг 15 фоизи миқдорда харажатлар ундирилиши белгилади.

Қарордан норози тарафга қарор нусхасини олгандан сўнг икки ой муддат ичиде шу суд орқали Сурхондарё вилояти маъмурий судига шикоят бериши ёки протест келтиришга ҳақли эканлиги тушунтирилди.

Шўрчи тумани маъмурий суди томонидан жорий йилнинг 17 январь кўни ҳам худди шундай, алимент тўлашдан бош тортиш ҳолати бўйича иккита иш кўриб чиқилди.

Аниқланишича, Шўрчи туманида яшовчи ҳуқуқбузарлар С.Э ва Т.Млар ҳам бири нафардан вояга етмаган фарзандларининг моддий таъминоти учун алимент тўловларини амалга оширмаган. С.Э алимент пулларини 2017 йил апрелдан бери тўламаган бўлса, Т.М 2012 йилдан буюн тўламай келаётган экан. Вақолини, уларга ҳам давлат ижрочилари томонидан оғохлантириш хатлари берилган. Суд мажлисида иккаласи ҳам моддий имкони бўлмаганлигини асосий сабаб қилиб кўрсатди.

Суд уларга нисбатан ҳам маъмурий қамоқ жазосини тайинлади.

Шерзод ЮЛДАШЕВ, Шўрчи тумани маъмурий суди раиси.

Маълумки, мамлакатимизда қишлоқ хўжалиғи маҳсулотларининг экспорт ва импорт йилдан-йилга кенгайиб борапти. Бу "аibatта, ҳар қий" ўсимликлар карантин организмларининг юртимизга кириб келишига ҳам сабаб бўлиши мумкин. Шу боис, уларнинг тарқалишининг олдини олиш, юртимизнинг фитосанитар тозаллигини таъминлаш йўлида зарур чора-тадбирларни кўришимиз керак бўлади.

ОЛМА ҚУРТИ У ҲОСИЛНИНГ 50 ФОИЗГАЧА КАМАЙИШИГА ОЛИБ КЕЛАДИ

Мамлакатимизда маъжуд бўлмаган карантин организмларини аниқлаш, уларга қарши курашиш юзасидан ҳам қатор ишлар амалга ошириб келинмоқда. Улардан бири олма қуртидир.

Олма қурти уруғли мевали даракларнинг, айниқса, олма, нок ва беҳининг асосий зараркундасидир. У ҳосилнинг 50 фоизгача камайишига олиб келади. Ҳар йили унинг таъсирида ҳосил туғунчалари ва гўра меваларнинг анчагина қисми тўқилиб кетади. Олма қурти тушган меваларни сақлаб бўлмайди, улар қўпичча ириб кетади. Бу қурт баъзан ўрик ва олхўрчини ҳам зарарлаши мумкин.

Олма қурти озикланиб бўлгандан сўнг пилла ўраш учун яширин жойга, дараклар пўстлогининг ёриқлари, коваклар, илди атрофи ва қисман дараклар тағидеги тулроқ қатламларида тушади ва пилла ичиде қишлайди. Баҳорда биринчи қапалагининг учли даври Смиренко нави олманинг гуллаб бўлган вақтига тўғри келади. Шундан олти-етти кун ўтган, қапалак учиб чиқади.

М.УСМАНОВ, Тошкент шаҳар ўсимликлар карантини ҳудудий инспекцияси агроном инспектори.

Навоий вилояти

Учқора майизлари дунё бозорига

Хатирчи туманидаги "Тасмачи Иқболи" фермер хўжалиғи негизиде қуруқ меваларни қайта ишлаш ва қадоқлаш корхонаси иш бошлади

Хатирчи тумани азалдан миришкор деҳқон бобгонлари билан дон таратган. Худуднинг катта қисми асосан, қир-адирлардан иборат бўлган боис, туман аҳли галлачилик, сазавотчилик, богдорчилик, узумчилик ва чорвачилик билан шуғулланади.

Тасмачи, Учқора, Миртош сингари бозорларда, асосан, Учқора майизи ҳаммаша харидордир. Эътироф этиш жоизки, Учқора майизини нафақат республикамизда, балки дунёнинг кўплаб мамлакатларида ҳам яхши билишади.

Юқорида айтиб ўтганимиздек қуруқ меваларни қайта ишлаш ва қадоқлаш корхонасининг ишга туширилиши ушбу майизнинг дунё бозорига ҳам кўпроқ харидорлиқ бўлишини таъминлайди.

Замонавий андозлар асосида барпо этилган корхонамизда юқори технологик ишлаб чиқариш линияси ўрнатилди. — дейди "Тасмачи иқболи" фермер хўжалиғи раҳбари Эркин Қаҳҳоров. — Технологик жараёнларнинг ўзаро боғлиқлиги меҳнат унумдорлигининг юқори бўлишига хизмат қилмоқда. Дастлаб, қуритилган майиз тозалаш бўлимида ярим тайёр маҳсулот ҳола-

тига келтирилади. Кейинги босқичда майизлар яхшилаб ювилиб, қадоқлаш бўлимига юборилади. Яқуний босқичда эса маҳсулот қадоқланиб, омборхонага жойлаштирилади. Хитойдан келтирилган замонавий технология иш самарадорлиги ва юқори сифатни таъминламоқда. — Компаниямиз томонидан ишлаб чиқарилган мазкур технология 1 кеча-кундузда 20 тонна, йилга эса 7200 тоннагача қуруқ мевани қайта ишлаш ва қадоқлаш қувватига эга, — дейди Хитойдан келган технолог Ху Бинь. — Энг муҳими, технология мураккаб эмас, уни тушуниш жуда осон. Корхона ишчилари билан тиллашиб олдик, улар иш жараёнини тезда ўзлаштирди. Ўзбекистонга биринчи келишим. Учқора сояки майизининг доврғи ҳақида эшитганман, бу ерга келиб ушбу майиздан тановул қилдим. Ҳақиқатдан ҳам дунё бозорига муносиб маҳсулот экан.

Корхонанинг иш бошлаши муносабати билан 30 нафар киши доимий иш ўрнига эга бўлди. Отабек АСЛОНОВ, "Qishloq hayoti" мухбири.

Эълонлар

Хўрмати тадбиркорлар ва сармоязорлар аниқлигига! "KO'SHMAS MILK SAVDO XIZMATI" МЧЖ тақрорий очик аукцион савдоларига таклиф этилди! "Ko'shmas milk savdo xizmati" МЧЖ томонидан ташкил этилган очик аукцион савдо-ларига Ўзбекистон Республикаси ТИФ Миллий банки ҳошдаги "НБУ Бунёдкор Инвест" МЧЖнинг 2019 йил 29 январдаги 205-сонли буюртмаси асосан қуйидаги мулклар чиқарилган: Навоий вилояти Қонимек туманида жойлашган "Қизилқум деҳқон бозори" 1 қаватли мажмуаси. Умумий майдони 4348,0 кв.метр, қурилиш ости майдони 1450,0 кв.метр, 7 та литердан иборат. Бошланғич баҳоси — 1 521 953 000 сўм. Жиззах вилояти Ш. Рашидов туманида жойлашган "Учтепа деҳқон бозори" 2 қаватли мажмуаси. Умумий майдони 6498 кв.метр, қурилиш ости майдони 924,13 кв.метр, 4 та литердан иборат. Бошланғич баҳоси — 2 092 212 000 сўм. Андижон вилояти Асака туманида жойлашган "Асака деҳқон бозори" 2 қаватли мажмуаси. Умумий майдони 3666,0 кв.метр, қурилиш ости майдони 2846,8 кв.метр, 5 та литердан иборат. Бошланғич баҳоси — 7 275 354 000 сўм. Қорақалпоғистон Республикаси Эпиккальта тумани "Эпиккальта деҳқон бозори" 1 қаватли мажмуаси, савдо расталари ва автотурагоҳ, Умумий майдони 16700,0 кв.метр, қурилиш майдони 2497,36 кв.метр, 3 та корпусдан иборат. Бошланғич баҳоси — 3 617 020 000 сўм. Аукцион савдоси 2019 йил 8 февраль кўни соат 11:00 да Тошкент шаҳри Олмазор тумани, Қорақамиш-1 кўчаси 1А-ўй манзилда бўлиб ўтади. Аукцион савдосида иштирок этиш учун аризалар расмий иш қуллари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Аризаларни қабул қилан аукцион ўтказилиши белгиланган кундан

Table with 3 columns: Company Name, Address, and Contact Information. Includes entries for 'ASLAN GOLD', 'MIRABOD', and 'OCEAN PROFITS'.

Узуннинг қирққа яқин нави аниқлаган олим

Болалик шўхликлари, ўйинқароқлиги ортада қолиб дунёни англай бошлаган Иноят Акрамов ўз олдига эл-юртга хизмат қилишдек олий саодатни мақсад қилиб қўйди. Қирқ сақиз йил давомида бор билиму куч-ғайратини шу мақсад йўлида сарф этди.

— Мен Самарқанд вилоятининг Самарқанд туманида туғилиб ўсдим, — дейди у. — Туманимиз асосан, богдорчилик, мевачилик ҳамда полиз маҳсулотларини етиштиришга ихтисослаштирилган. Болалигимдан табиатшунослик, зоология, география, биология фанларига қизиқардим. Ўша пайтлари мактаб ўқувчилари кузда узум тергани далага чиқарди. Инсон юрагининг шаклига ўхшаш, гоҳ олтиндек, гоҳ нуқрадек товланиб турган узумлар мени ўзига оҳанрабодек тортар, унинг нега айнан юракка ўхшашлиги сабабини билгим келарди. Мактабни тамомлаган, 1948 йили Миучурин номидаги мева-сабзавотчилик техникумига ўқишга кирдим. Бу менинг ҳаёт мактаби сари ташланган илк жиддий қадамим эди.

Иноят Акрамов техникумини та-

момлагач, ҳозирги академик Маҳмуд Мирзаев номидаги Ўзбекистон богдорчилик ва узумчилик илмий-тадқиқот институтида машҳур селекционер Ася Герасимова билан биргаликда иш олиб борди. 1949 йили бир қатор етакчи олимлар билан биргаликда сифатли, кўриниши чиройли, мазали янги узум навини яратишда фаол иштирок этди. Унга Ўзбекистон кишлоқ хўжалиги фанлари академияси академиги Ризамат Мусамухамедовнинг номи берилди.

Тинимсиз изланиш кучли билимини талаб этди, албатта. Самарқанд ветеринария ва тиббиёт институтининг агрономия факультетини тамомлаган ёш олим, Искандар Зулкарнайн даврида етиштирилган камёб узум навларини топиши ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Устози, биология фанлари номзоди Я.Қаҳдан олган билимлари Жиззах тумани ва Фарғона водийсида олиб борган изланишларида қўл келди. Натихада водийда узумнинг қирққа яқин навини аниқлади. С.М.Вадиллов номидаги Бунтунитфиоқ ўсимликшунослик илмий-тектириш институтининг Ўрта Осиё таъриб станцияси ёш олим аниқлаган қирқ хил узумнинг йигирма олти навини кўпайтириш ва ишлаб чиқаришга жорий этди. Натихада равшани, сангини, сурх ангур, тутак, хусайни чилги,

чуман, варзинский каби йигирмадан ортиқ узум нави яратилиб, мамлакатимизда узумчилик соҳасининг ривожланишида катта омил бўлди. Олимнинг "Фарғона водийсининг узум навлари ҳақида", "Фарғона водийси узуми хилларининг ўрғанилишига доир", "Фарғона водийси узумларининг амплеографик тадқиқи" мақолалари "Виноделие и виноградарство" журналарида чоп этилди.

— Илгари ота-боболаримиз етиштирган жавус, каттакўрон, васарга, шакар ангур, тана кўзи, хусайни чилги каби эски навлар бугун бозорларимизда кўринмайди, — дейди олим. — Бугун бу узум навларини қайта кўпайтириш вақти келди. Илгари сифатли, яхши қуритилган, экспортбўлмайизнинг қарийб 75 фоизини биргина Самарқанд вилояти етиштириб беради. Шу сабабли ҳам бугун Ургант, Самарқанд, Қўшрабат, Пайариқ туманларида майиз бўладиган узум навларини кўпайтиришга эътибор қаратиш зарур. Бир гектар узумдан 300 центнер ҳосил олиш мумкин. Агар бу узум навларини топиб, экиб, узум плантацияларини яратсақ, фойдали, табиий ва арзон узум шарбатини ишлаб чиқарса бўлади.

Нафақат узумчилик, балки пахтачилик, богдорчилик ва озиқ-овқат

товаршунослиги бўйича ҳам бой таърибга эга олим ўзоқ йиллар ҳозирги Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институтида талабаларга дарс бериб келди. Рафиқ Азимов, Илхом Аҳмеджонов, Азамат Акрамов ҳамда Мухтор Шукуров сингари бир қатор шоғирдларини олим фахр билан тилга олади.

Иноят ота турмуш ўртоғи Маъсуда Бобонова билан бирга беш нафар фарзандни оқ юзиб, оқ тараб элга қўшди. Ота ҳали ҳам бақувват. Бир этак невар ва звараларнинг тўйига бош-қош бўлиб келмоқда. Дастурхонларимизга кўрк бериб турган узумга кўз ташлайман. Чинданам, узум инсон юраги шаклига ўхшайди. Мутахассисларнинг аниқлашича, узум инсон организми учун ўта фойдали бўлиб, унинг таркибиде 25 фоизгача глюкоза, фруктоза мавжуд. Бу инсон юрагига куч-қувват бағишлаб, саломатлигига ижобий таъсир кўрсатади.

Аслида Иноят Акрамовнинг умри давомида олиб борган ишларини ҳам инсонлар қалбига эзгулик улашишга мензасак, мулобага бўлмайди.

Дилором ИСМОИЛОВА,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

Бир вақтлар ёш, кўркем ва фусункор бўлган она бўри елиб-югуриб сира чарчамас, куч-қуввати ҳам шунга яраша эди. У бўриваччаларининг ўзоқ давом этадиган болалик даври ниҳоясига етиб улғайгунларича қанчадан-қанча бало-қазоларни бошидан ўтказмади. Бўриваччаларга теваарак-атрофдаги бошқа тўрт оёқли мавжудотлар ҳавас билан боқиши ҳам бежиз эмас. Бир сўз билан айтганда, она бўрининг қайноқ ва беҳаловат кечган ҳаёт йўли ўз тўдасига ибратдир. Шунинг учун ҳам бўрилар тўдаси унга сўзсиз итоат қилишади.

БИР БҮРИ ҚИСМАТИ

Она бўри бора-бора куч-қувватдан қолиб, тўдага кўк ёлдор етакчилиги қила бошлади. У кўринишидан сипо эмас, ҳурпайган ва важохатли эди. Рақиблари билан бўладиган олишувларда бардошли, вазим, сабр-тоқатли ва доим ақл билан иш тутарди. Бу хислатлар унга онасидан ўтган. Ўз тўдасига ҳар доим қатъиятли ва кескин муносабатда бўлар, ҳатто кичик халотликка йўл қўйганларни ҳам жазосиз қолдирмасди. Шунинг учун она бўри улар сафида тинч ва хотиржам яшаб келарди.

Бир неча кунлик ёққан қалин қор тоғларга ўзгача тароват ва гўзаллик бахш этган. Бу сўлим гўшада ҳайвонот оламнинг жўшқин ҳаётини кузатиш мумкин. Яланглик узра муздек шамол эсмоқда.

Тун яримлаганда бўрилар олис сафар тадоригини кўра бошлади. "Ов" улар учун шунчаки кўнгли очиб эмас, балки ҳаёт манбаидир. Ўлжа ўз-ўзидан осмондан тушмайди. Кўк юзини бирдан булут қоплаб, ойнинг хира шуъласида атроф зим-зиё бўлиб қолди. Шамол кучайиб, қутилмаганда жала куя бошлади. Йиртқичлар сафи бузилиб, охири ҳар тарафга тарқалиб кетишди. Яхшики, кўк ёлдор бор, уларни бир жойга тўплашда таърибаси қўл келди. Она бўри эса анча ортада қолиб кетганда. Уни очлик ва йўл азоби қийнар, ҳолсизланиб, тамоман мадори қуриб боради. Лекин барибир ўз тўдасини топиб келди. Шу тун омад юз ўгириб, уларнинг "ов"и бароридан келмади.

Вақт ўтган сайин она бўри куч-қувватдан қолиб, ёлғиз тоғ ораликлариде яшашга мажбур бўлди. Табиат ҳамиша хайрихоҳ бўлавермас экан. Йиртқич Саврук кишлогиде ферма ва отар молларига гоҳ-гоҳ ора-лаб турар, борган жойидан қуруқ қайтмас эди. Баъзида қорни таталаб турганда йўлида дуч келиб қолган кўён гўшти билан ҳам энгил тамадди қилишга қаноатланарди.

Қиш охирида бир-бирига туташ туя ўрқачини эслатувчи тизма тоғ ён бағирларида баҳор нафаси уфуриб қолди. Ҳаво ҳарорати кун сайин кўтарилиб, табиат яшнаб, чирой оча бошлади. Теваарак-атроф анвойи гулларга бурканди. Сойдаги тошқин сувнинг шарқираб оқиши тоғ сукунатини бузиб турарди. Она бўри эса ҳамон кишлоқ атрофидан нари кетмас, одамлар тинчини бузиб келарди. Ферма ва отар қўй-қўнларининг эса оромини йўқ. Энг ажабланирлиси, у семиз ва соғлом мол туриб, орқада суралиб юрувчи нимжон ва касалманд молларининга тўтиб кун кеңиради.

Саратон чиқиб беш-олти чақирим наридаги Кўкбулоқ кишлогидан келган Суюн овчи саман аргумогидан тушмай Қўйтош тоғи теваарак-атрофини синчиқлаб қузараркан, Чукурсой ошувида бутазор орасида чўнкайиб ўтирган она бўрига кўзи тушиб қолди. Вақт ганимат, фурсатни бой бермаслик керак. Лекин у нишонга оларкан, негадир йиртқичнинг важохатидан шошиб қолди. Телки босилган, йиртқич ўзини жар-

га ташлади. Кейин овчи унинг қон излари бўйлаб борди. Овчи терак бўйи келадиган чуқурликдаги жарнинг тор жойидан ўтаётганда ярадор йиртқичга дуч келди. Махлуқ эгар узангиси аралаш унинг оёқ панжаларини тишлаб-чайнаб олишга улгурган эди. У оёғидан қон сизиб оқишига қарамай, эпчиллик билан аргумогини елдириб қутулиб қолди.

Ярадор она бўри табиатнинг лаатофати ва гўзаллиги, осмоннинг мусоффо ва беғуборлигини ҳамда юлдузларнинг чарақлаб туришига қараб ўзоқ тикиларкан, беихтиёр ўтган ўн беш йиллик қайноқ ҳаёт йўлини бир-бир эслади. Ўз тўдасига қайтиб яна улар сафиде юриш истаги ҳам йўқ эмасди. На чора? Бунинг иложи йўқ. Вақт ўтган сайин куч-қувватдан қолиб, танаси бир парча этга айланиб қолганди. Лекин назарида ҳаёт йўли ҳали-вери тугамайдигандай эди. Қар тонг янги кунни хуш кайфият билан қаршиларди.

Бир вақтлар келишган, ихчам гавдаси ва узун оёқлари энди унга итоат қилмас, "ов" қилишга ҳам ҳафсаласи йўқ. Олдинга бир неча қадам ташлагач, мадорсизликдан ётиб қолди. Кейин кенг пешонали бошини зўрга қўтариб босган изларига қаради. Она бўрининг тамоман ҳолдан тойиши тўда ҳаётини хавф остига солиб қўйди. У бир вақтлар мукамал "овчи", муқтадил ва ўзига ишонган сардор эди. Айниқса, олти-етти яшарлигида жисмонан кучли ва бардошли эканлиги билан ёнидагиларидан кескин ажралиб турарди. Ҳаёти давомида у уч марта она бўлган. Энг гуллаган даврида тўда соли йигирматагача етар, ўлжа ўртада жўфти билан ўзаро бўлиб тақсимланарди.

Орадан яна бир ҳафта вақт ўтди. Ҳамиша тип-тиққа ва узун қулоқлари ҳам шалпайиб қолди. У шу тахлит куёш буй кўрсатганда ҳам жойидан қўзғалмади. Ажабо, охири марта нима еган эди-я? Лекин эсполмади. Бора-бора боши айланиб, оёқлари ўзига бўйсунмай томоғига нимадир тиқилгандай бўлди. Қимирлашга ҳам ҳоли йўқ, очликдан дағ-дағ титрарди. Охири у хушини йўқотди. Музлай бошлаган оёқларининг соғ жойи йўқ; суяги синиб қий-қиш битган, сочма кўроғини ўқ изларидан чандиқлар ҳосил бўлган, тўмтоқ панжаларидаги қирқилган тирноқлари барча-барчаси уни янчали қисматидан дарак беради. Атрофда эса учиб-қўниб юрган бир жўфт қарға ниҳоят унга яқинлашди. Жон таслим қилганлигига ишонч ҳосил қилгач, қўшлар уни жунини тортиқлай бошлади. Она бўри энди қимирламас, қўзлари муаллақ очилиб қолганди.

Абдулла САИДОВ

Чанқовуз — ҳақиқий миллий мусиқа сози. Дастлабки кезларда у жудда содда, бошқача қилиб айтганда, ёввойи оҳанглар чиқарувчи оддий соз бўлган. Кейинчалик у бир қадар оммалашиб, тақомиллаша борган. Натихада бугунги оҳанг ва куйлар яратилган.

Куйла, чанқовузим

Сурхон воҳаси фольклорининг билимдонларидан бири, таниқли драматург Холик Хурсандов бу қадимий соз ҳақида шундай ҳикоя қилади: — Агар ёдинида бўлса, Алломиш баҳодир зиндонда банди-баст бўлиб ётганда эчки суягидан (қовурғасидан) бир мусиқа асбоби ясаб, куй чала бошлади. Бу нотаниш, аммо ўта таъсирли оҳанглари эшитган чўпон зиндон тепасига келиб, сўрайди: — Эй, қимсан? — Алломишман. — Қандай куй чалаёсан? — Бошимдан ўтганларни куй орқали айтаёлман. — Бу сознинг номи нима? — "Жанг овози" дейдилар, бунинг... Бундоқ ўйлаб кўрилса, машҳур "Алломиш" достонига таъниб айтилган бу фикрда жон борга ўхшайди. Чунки бугунги кунда чанқовуз номи билан маълум бу соз жуда қадимий саналади. Айрим нақлларда чанқовуз "жаранг овоз" тарзида ҳам эслатиб ўтилган. Ўзидан турфа жарангдор ва жозибали оҳанглар

таратувчи чанқовуз фақат оғизда чалинади. Агар оғизга қўйилмаса, у чалинмайди. Яна бир муҳим жиҳати шундаки, илк даврларда чанқовуз оҳангига рақс тушиш одати бўлган. У фақат диққат билан тингланган. Даврлар ўтиши билан чанқовузда ижро этиладиган оҳанглар кўпайиб, мазмун ва жарангига кўра тақомиллашиб борган. Ана шундан сўнггина унинг оҳангларига мос рақс ҳаракатлари ҳам пайдо бўла бошган. Рақсга тушиш одат бўла бошлаган, чанқовуз оҳангларига мос доира-дал усуллари ҳам қўшилган. Айрим манбаларнинг гувоҳлик беришича, чанқовуз дастлаб кичик маросим ва йилгиларда, гап-гаштак пайтларида чалинган. Уни эркаклар ва аёллар алоҳида ўтирган давраларда чалишган ва тингланган. Бундан бир неча йиллар аввал Бойсун туманига сафар қилганимда Сарийосиё кишлогиде яшовчи

Раҳматулло Эсонов деган ёши улуг инсон билан суҳбатлашган эдим. У кишининг отаси ҳам темирчи уста ўтган экан. Раҳматулло бобо ҳам худди отаси каби бир умр шу мўъжазгина устаканада чанқовуз ясаб келар экан. Нуроний темирчининг айтишича, чанқовуз дастлаб ёғочдан, ҳайвон қовурғасидан, кейинчалик хунармандчилик тараққий эта бошлаган, темирдан ҳам тайёрлана бошланган экан.

Баъзи манбаларда келтирилишича, чанқовуз қадимда "чанг қўбиз" деб аталган. Унинг "чанг овузи" атамаси борлиги ҳам кўплаб оғзаки манбаларда айтилган. Бу қадимий соз туркларда ҳам бўлиб, улар чанқовузни "яноқобуз" деб аташар экан. Муҳим томони шундаки, чанқовузни эркаклар бир оҳангда чалсалар, аёллар бутунлай бошқача оҳангларда "сайратади"лар. Чунки чанқовуз, аввало, инсоннинг ички тугёнларини, ботинан кечаётган уй-хаёлларини, шодлик ёки изтиробларини, газаб ва аламини, нафрат ҳамда қувончини тўла ифодалай оладиган оҳанглар чиқариш хусусиятига эга. Шу маънода олиб қараганда, у инсоннинг куй чалинаётган пайтдаги руҳий ҳолатини ифодалайди. Чанқовуз нафақат ўзидан гоҳ мунгли, гоҳ шодлик хисларини тараннум этувчи оҳанглар чиқаради, балки соғлиқ учун ҳам фойдали мусиқа сози ҳисобланади.

Дилфуза ЖҲАЕВА

Митти ҳикоялар Орият

Машғал хўжалигимизнинг дондор бригадери вафот этди. Тобуткашлар кўпчилигидан қабрга тупроқ ташлашда кетмонлар талаш бўлди. Қўшни хўжалиқнинг раиси — уруш фахрийсига охиросида кетмон тегди. Ногаҳон унинг кетмони лойлашган тупроққа ботирилди. Унинг ёнида турган ўзимизнинг номдор раис дарров унинг қўлидан кетмонни олди. Орадан ҳеч қанча ўтмасдан бир улфатчиликда қўшни раис: "Мен мазоридан лой чиққан раис билан ёнма-ён ўтирмайман", деб юборди. Ўттиз йиллик раисимиз шу куннинг ўзиде-ёқ колхоз муҳрини туман раҳбарининг столига қўйиб, "Мен раисликдан бўшадим", дейдида, унинг ҳай-ҳайига қарамасдан чиқиб кетди. Беш-олти кундан кейин кишлоқда "Раис Олтиариқнинг Исиксув чўлида чойхоначилик қилаётган экан", деган гап чиқди. Қўшни раис атайин уни олдига бориб: "Қишлоғингиз йигитларига балли, мазордаги зовурларни чўқур кавлаб, захни қочаришибди, ўзим кўрдим. Мен ўтиришдаги ҳалиги гапни ҳазиллашиб айтудим", деса, раисимиз: "Кўйсангизчи, сизни яхши биламан, мунча нарсага ҳазиллашмайсиз. Айб ўзимда, одамларни тиркичилигини ўйлабману, лекин бағига қараманман", дебди.

Одатдаги кўнғироқ

Ҳар яқшанба кишлоқдаги синфдошимнинг ўғлига кўнғироқ қиламан. У: "Мана, дадам билан гаплашинг", дейди. Бу яқшанба яна кўнғироқ қилдим. У ёқдан: "Тоға, мен билан ҳам гаплашаварасизми", деган сўроқ бўлди. Эҳ, дўстимнинг вафот этганига ҳеч ишона олмаёлман-да!

Ота уйи... Болалар уйи

Маҳалламиз яқиндаги Болалар уйининг майдо-нида тез-тез сайр қилиб тураман. Қоровуллар ҳам, тарбиячилар ҳам мени яхши билишади. Ўтган яқшанба эрталаб болалар уйининг дарвозаси олдида йиғилиб турган тарбиячи опалар ва катта-кичик қизларга кўзим тушди. Шу пайт бир энгил машина уларнинг олдида келиб тўхтади ва ундан ясашиб олган қиз тушди. Ҳаммаси кўришиб, кўришиб йиллашди. Ҳайронлигимни сезган тарбиячи опа деди: "Домла, бу қиз бизда катта бўлган, институтни битириб, бир ой олдин турмушга чиққан эди. Қайнонасидан рўхсат олиб, одатимизга кўра "ота уйига" келди-да!" Мен ҳам йиллай бошладим.

М.ТОШБОЛАЕВ, профессор.

Реклама

PLANETA SERVIS

ТРАКТОРВОР.UZ

«МТЗ» ВА «БЛЮМИНГ» КОМПАНИЯЛАРИНИНГ РАСМИЙ ДИЛЕРИ

(+998 98) 125-7-125 (+998 98) 125-8-125
Маҳсулотлар сертификатланган.

Тўловлар нақд пул ва пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.
Хизматлар лицензияланган.

QISHLOQ HAYOTI

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси таркибидеги ҳамда бошқа дахлдор вазирлик ва идоралар.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Жамшид ХҲҲАЕВ, Шавкат ХАМРОЕВ, Бақридин ЗАРИПОВ, Шухрат ТЕШАЕВ, Муҳаммадҷон ТОШБОЛАЕВ, Абдурашул АБДУЛЛАЕВ, Актам ХАЙТОВ, Ботир СУЛАЙМОНОВ, Маҳмуд ТОИР, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Раимқул СУЯРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Сухроб ЗИДУЛЛАЕВ (Масъул котиб).

Телефонлар: Қабулхона — 236-26-50, Котибият — 236-26-47, Аграр масалалар бўлими — 233-76-78, Маънавият ва маърифат бўлими — 236-26-35, Иجتимоий-сиёсий ва ҳуқуқий масалалар бўлими — 236-26-49, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими — 233-76-78, Факс — 233-44-43, 233-09-93.

Реклама ва эълонлар: 236-26-50, 233-28-04.
web sayt: www.qishloqhayoti.uz **e-mail:** info@qishloqhayoti.uz

Худудлардаги муҳбирлар:
Қорағалпоғистон Республикаси — (+99890) 592-62-04

Вилоятлар:
Андижон — (+99893) 630-73-03
Бухоро — (+99891) 401-29-55
Жиззах — (+99893) 940-10-78
Навий — (+99891) 332-50-99
Наманган — (+99893) 948-53-86
Фарғона — (+99890) 407-76-03
Самарқанд — (+99897) 575-50-67
Сирдарё — (+99894) 168-23-60
Сурхондарё — (+99890) 520-20-05
Тошкент — (+99890) 978-39-58
Хоразм — (+99897) 790-47-61
Қашқадарё — (+99897) 290-28-88

Ўзбекистон Магбۇт ва ахборот агентлиги томонидан 2009 йил 13 февралда № 0020-рақам билан рўйхатдан ўтказилган.
Буюртма Г-125, ҳажми 2 босма табоқ, Офсет усулида босилди, қроғ бичими А-2.
Манзиллими: 100000, Тошкент, Магбۇтчилар кўчаси, 32-уй.
Газета таҳририятининг ўзида компьютерда терилди ва дизайнер Маркс ЮСУПОВ томонидан саҳифаланди.
6 005 нусхада чоп этилди.
НАШР ИНДЕКСИ — 144
Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 04.55

ISSN 2010-7021

Навбатчи муҳаррир: А.ҲАҚБЕРДИЕВ